

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

IV. évfolyam 323.sz

1935 november 24.

Vasárnap

Seyum herceg seregei hátbatámadták az olasz csapatokat

Gyilkos gépfegyverharc az északi hadszíntéren. -- Négy négus van a frontokon, miközben az „igazi” Addis-Abeában tartózkodik

Asmarra, november 22.

Rendkívül érdekes az utóbbi olasz jelentéseknek az a része amely súlyos guerrilla harcokat jelent Hausszien vidékéről. Hausszien 30 kilométerrel van az olasz front mögött. Nagyobb számú abesszin csapat rejtőzött el az itteni sziklahasadékokban, ezek most előtörnek s nagy veszteségeket okoznak a mit sem sejtő olaszoknak. Még messzebből, Adua környékéről is jelentenek ilyen guerrilla küzdelmeket. Ezek a harcok nagyon véresek mindkét félre nézve mivel egyik sem kér és ad kegyelmet.

Olasz jelentés szerint vasárnap az olaszok a Seyum herceg vezetése alatt álló nagyobb csapat abesszinnel küzdöttek meg és pedig nagy sikerrel. Annak ellenére, hogy az abesszinek a Tokota erőd előtt gyilkos gépfegyvertűzet zúdítottak az olaszokra, azoknak sikerült félig bekeríteni az abesszineket, akik, amikor látták, hogy már-már egészen be vannak kerítve, visszavonulnak.

Seyum herceg megszólaltatta a harci toborzó dobokat azonban erre sem igen gyűltek össze a harcosok. Az abesszinek Maklétól délre 50.000 embert vontak össze és úgy látszik, hogy újabb véres összeütközés lesz a két tábor között.

A déli hadszíntéren minden csendes. Az addis abebai belga kiképzők Harrarba utaztak, hogy annak védelmét készítsék elő Addis Abeba és Diredaua között a vasútvonalon kereskedelmi szállításokat nem végeznek, a vonatok csakis csapatokat és hadiszereket visznek. Számítanak arra, hogy 10 nap alatt döntő ütközetre kerül sor anélkül is inkább, mert északon az abesszinek 600.000 harcost vontak össze.

Az angol haditudósítók azt jelentik, hogy legutóbb nem is egy, hanem 4 „négus” ment ki a frontra. Hosszu évek óta ugyanis Hailé Szelasszié közvetlen hörnyezé téhez tartozik három előkelő abessziniai, akik megtévesztésig hasonlítanak a négushoz s akiknek eddig az volt a teendőjük, hogy mindenben utánozzák a négus mozdulatait és szokásait.

Ezek az abesszin előkelőségek most a különböző frontokon a négus szerepét játsszák, lelkesítik a katonákat és megtévesztik az ellenséget. Addis abebai jelentés szerint az „igazi” négus csütörtökön visszaérkezett a fővárosba.

Páris, november 22.

A francia külügyminisztérium Afrika osztályának vezetője tárgyalásokat folytat Peterson angol megbizottal, az olasz-abesszin viszály békés elintézése céljából. Különösképen a francia lapok nem bíznak a meginduló angol-francia tárgyalások sikerében. Nem vezettek sikerre a közvetlen angol-olasz tárgyalások sem. Súlyosabbá teszi a helyzetet az hogy

a négus jegyzéket intézett a Népszöveghez, amelynek bejelentéje hogy területi engedményre nem hajlandó. A négus ezen bejelentése angol sugalmazásra történt.

Olaszországban a helyzet súlyos. Mussolini rendeltére Rocce Connitateban 2562 kg. nemes fémeket olvasztottak be. Már ott tartanak, hogy az atléták és sportbajnokok aranyérmüket ajánlják fel beolvasztásra.

Mussolini György görög királlyal, Hitler a berlini francia követtel tanácskozott

Róma november 22

György görög király csütörtökön délelőtt az olasz fővárosban tartózkodott és megkoszorúzta az olasz királyok, valamint a Névtelen Katona síremlékét, majd kihallgatáson jelent meg az olasz király előtt.

Mussolini olasz miniszterelnök tegnap este 7 órakor viszonzta György görög király látogatását. Mussolini látogatása meglehetősen hosszúra nyúlt és ebből azt a következtetést vonták le, hogy nem pusztán udvariassági beszélgetés történt, hanem ko-

moly természetű kérdések kerültek szónyegre.

Nagy szenzációt keltett nemzetközi politikai körökben az a hír is, hogy Hitler tegnap váratlanul kihallgatáson fogadta a Párisból most visszaérkezett Francois Poncet berlini francia követet. Tudvalevőleg Francois Poncet pár hetet töltött Párisban ahol Lavallal a francia-német közeledés lehetőségeit vitatta meg. A követ most tért vissza állomáshelyére és Hitlerrel folytatott megbeszélései kétségtelenül a szenzáció erejével hatnak.

Enyhül a helyzet a Távol-Keleten

London, november 22.

Az északkeleti helyzetben váratlan változás állott be, amiből a helyzet enyhülésére lehet következtetni. A helyzet úgy áll, hogy a London és Newyork között lefolyt tárgyalások eredményeképp Északkeleti függetlenségének kikijátszása végleg elmaradt és a látszat szerint ebbe a japán kormány is belenyugszik.

Bár a távolkeletről beérkező jelentések a helyzet enyhüléséről számolnak be, a nyugateurópai fővárosokat még mindig rendkívüli módon nyugtalanítja az ott eddig lejátszódott események. Tudvalevőleg a Szovjet nagyoösszegű kölcsönt kap Angliától, de hivatalos körök szerint ez csak az első lépés

az angol-orosz közeledés felé, amit a fenyegető japán imperializmus tesz szükségessé. Japán hatalmi törekvései egyaránt veszélyeztetik a távolkeleti angol és orosz érdekeket és így egyáltalán nem látszik kizártnak, hogy a két hatalom között gyors közeledés jön létre.

Időjárás

Élénk délkeleti szél, sok helyen eső, vagy havazás. Sok helyen köd. A nappali hőmérséklet alig változik, az éjjeli lehűlés keleten is mérséklődik.

A nagy karácsonyi tombola 9. száma

Januárra halasztották a marseillei királygyilkosság főtárgyalását

Aix en Provence, nov. 22.

Amint megírtuk, a marseillei királygyilkosság három vádlottja, Desbons ügyvédnek a védői tisztségtől való megfosztása után bejelentették, hogy egyetlen szót sem hajlandók vallani és éhségsztrájkba lépnek. Ezt valóban meg is tették és kedd déli óta egy falatot sem vettek magukhoz, a tárgyalásokra sem hajlandók menni és ha erőszakkal viszik őket, egy szót sem vallanak.

Erdemi tárgyalás egyébként kedd óta nem volt. Saubino védő tegnap délután a formai tárgyaláson bejelentette, hogy mint az ügyvédi kamara vezetője, nem utasíthatja vissza a védelmet, azonban nem tudja ellátni feladatát olyan adatok hiányában, melyeket a vádlottak csak az általuk válasz-

tott védő rendelkezésére hajlandók bocsátani. Erre való hivatkozással az ügyvéd a tárgyalás elhalasztását kérte addig, amíg a vádlottak új védőt választanak maguknak.

A főügyész hozzájárult ehhez a javaslatához és az elnök elhalasztotta a tárgyalást. Valószínűleg csak a jövő év januárjában kerül sor a tárgyalás megtartására.

A védői tisztségtől megfosztott Desbons ügyvéd egyébként tegnap délelőtti két rendőrfelügyelő kíséretében megjelent a párisi igazságügyi palotában és aláírta a Semmitőszékhez benyújtott fellebbezését. Távolságban az újságírók előtt kijelentette, hogy ő az Ustasa vádlottak egyetlen védője és nézete szerint a főtárgyalást nem lehet úgy folytatni, ahogy azt eredetileg tervbevétték.

Gummibotokkal, kardlapokkal verték ki a rendőrök a zavargó diákokat a budapesti Zeneakadémiáról

Az uccákon is folytatódottak a tüntetések, járókelőket inzultáltak, kirakatablakokat zúztak be a tüntetők

Budapest, november 22.

Az antiszemita diáktüntetések csütörtökön is folytatódottak, sőt még nagyobb méreteket öltöttek. Délelőtti mintegy 500 főnyi egyetemi hallgató a Zeneakadémia elé vonult, és az ott tanuló ifjúságot is tüntetésekre akarták rávenni. Minthogy a Zeneakadémia nincs egyetemi autonómiaja, az igazgatóság telefonon rendőri karhatalmat kért. A rendőrök be is hatoltak a Zeneakadémia épületébe és előbb gummibotokkal, majd kardokkal verték ki a zavargó diákságot. Ennek során számos súlyosabb sebesülés történt.

Az Akadémiáról kivert diákok a Király utcában gyülekeztek és itt uccai rendezvényekre kerültek a sor. Ismét a rendőrség avatkozott bele a zavargásokba és összetűzésekre került a sor. A rendőrök 35 diákot előállítottak és pénzbüntetésre ítélték őket.

A vizsgálat megállapította hogy a tüntető diákok közé idegen elemek is befurakodtak. A Király utcán, a Dohány utcán a

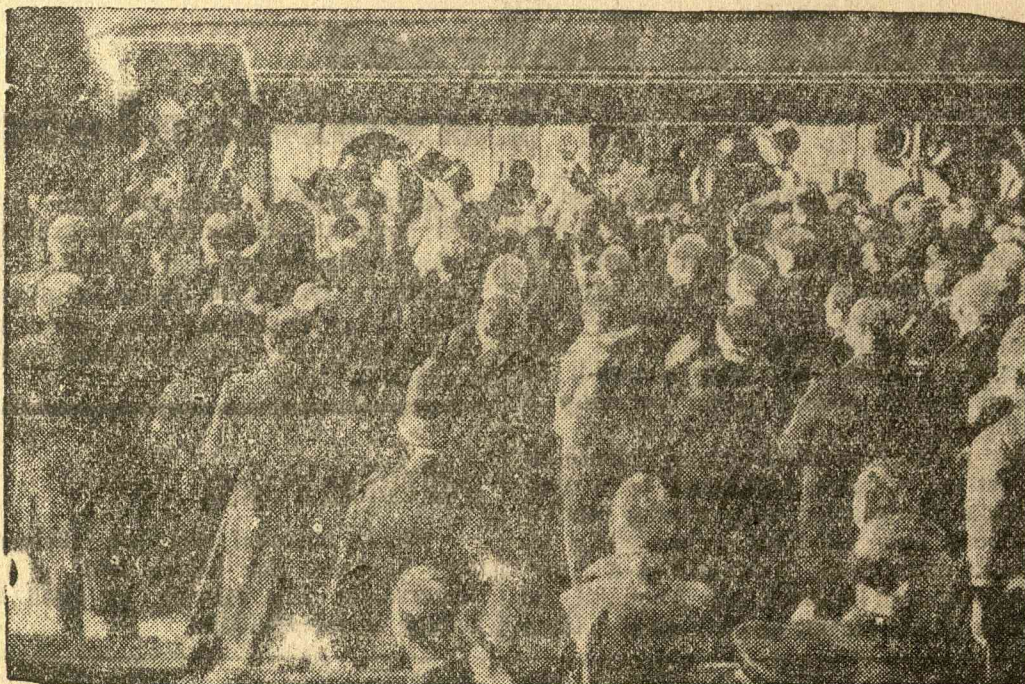
zavargó diákok megkezdtek az uccai rombolásokat is és több kereskedő üzletének kirakatait kövekkel verték be. A kereskedők lehúzták üzleteik rollóit mire a tüntetők az uccai járókelőket kezdték inzultálni és az Erger-Berger-t énekelve rohantak végig az uccákon.

Hasonló események játszódtak le Szegeden is, ahol az ottani egyetem diáksága szolidaritást vállalt a pesti tüntetőkkel.

A zavargásokkal kapcsolatban Kozma Miklós magyar belügyminiszter nyilatkozott és kijelentette hogy érthetetlennek tartja a diákok tüntetéseit.

A diákok egy küldöttsége meg akart jelenni a belügyminiszter előtt, aki azonban kijelentette, hogy amíg a diákok szét nem oszlanak, nem lehet arról szó, hogy fogadják őket.

Kijelentette még, hogy a tüntetések — rendkívül károsak az idegenforgalom szempontjából is.

György görög király Rómába érkezett

György király hazafelé tartva Rómába utazott, ahol lelkes fogadtatásban részesítették

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet a karácsonyi tombolán

1935. november—december hó

Bezárták a Bleriot-repülőgépgyárat

Páris, november 22

A Bleriot francia repülőgép gyár be-szüntette üzemét, aminek következtében — több ezer munkás vált kenyértelenné. A gyár a világháború tartama alatt több mint tízezer repülőgépet készített.

Irtóhadjárat az istambuli kóbor kutyák ellen

Istanbul, november 22

Mint köztudomású, Istambulban rendkívüli módon elszaporodtak a kóborkutyák amelyeknek kiirtására a kormány széleskörű intézkedéseket tett. A kormány minden egyes megölt állat farkáért 50 piasztért fizet, ami körülbelül 8—10 lejnek felel meg.

Szombat este

³/₄ 6 órakor nyit

a London Kötőde

Siessen Ön is oda, mert szenzációsan olcsó árban vásárolhat.

Két liter pálinkát ivott — meghalt

Chisineu, november 22

Catana Nicolae 20 éves legény fogadást kötött több társával, hogy 2 liter pálinkát a legerősebb főzésből megiszik.

Elmentek a kocsmába, ahol a legény másfél liter pálinkát meg is ivott, azonban ezután rosszul lett. Beszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy a legény alkohol mérgezést kapott és a sok bevett alkohol miatt segíteni sem lehet rajta. Rövid kínlás után kiszenvedett. A legények elmen, akik a halálosvégű fogadást kötötték, megindult az eljárás.

Meghívó

Az a nagy szárazság, amely ebben az évben csaknem egész Besszarábia területén pusztított, leírhatatlan nyomorba és éhínségbe döntötte az országrész lakosságát.

Városunk és Bihormegye lakosságának a besszarábiai lakosság segítségére kell sietnie, hogy a lehetőségekhez képest enyhítse szenvedéseiket.

Meleg felhívást intézünk az oradeai katonai és polgári hatóságokhoz, a gazdasági és pénzügyi intézmények vezetőihez, kereskedőkhöz, valamint az összes helybeli iskolák igazgatóihoz és igazgatónőihez, hogy személyesen vagy megbízottaik útján jelenjenek meg a "Vörös Kereszt" gyűlésén november 24-én, vasárnap délelőtti fél 12-kor a városháza dísztermében.

A gyűlés célja a besszarábiai éhezõ lakosság felsegítésének megbeszélése, amelyben emberi kötelessége mindnyájunknak te hetségéhez mértén résztvenni.

A "Vörös Kereszt" Társasága

2 oldal "ERDELYI MAGYARSÁG"

1935 november 24.

Adémon

37

Tom, tégy velem valami: hogy szeresselek. Tom, benned lehet csak a hiba, mert hiszen én szívem teljes melegével és minden érzékemmel azon vagyok, hogy megszeresselek. De mindig, amikor az elhatározó pillanat előtt állok, lényedből ak kora józanság sugárzik felém, hogy szinte érzem a fagyos lehetétét.

A férfi megsimogatta a kezét, aztán így szólt:

— És megmondotta ezt neki?

— Soha.

— De hát miért nem tette ezt?

— Nem tudom, valami mindig visszatartott.

— Kár volt elmulasztani. Bizonyára megértették volna egymást.

Normának felcsillagott a szeme és nagyot sikoltott örömeiben.

— Tom, hát megmondjam?

A férfi fagyos tekintettel nézett rája.

— Megint összetéveszt az urával, én nem vagyok Tom!

Norma halkabb lett és szomorúan mondotta:

— Te nem vagy Tom, be kár éreztünk ő, be kár.

Aztán szétmorzsolta a szemébe tola-
könyveket és folytatta vallomását:

— A sors idevetett a tengerpartra; a scrs idehozott a boldog szerelem szigetére. És itt megismertem második férjemet. Ő a szerelmem játszott eleinte, de hamarosan rá kellett eszmélnem, hogy ez csak játék. Ugy játszott velem, mint a többiekkel, mint az érzéketlen kártyalappal s most már tudom, hogy nem szeret. Tudom azt is, hogy kalandor. Ismerem multját és sejtem jelenét. Futnom kell előle és valami láthatatlan kapocs egyre jobban hozzája fűz. Én nem tudok magyarázatot adni ennek: és szeretem ezt az embert. Szeretem, ha jó hozzám, ha rossz; szeretem, ha megcirógat és ha megver. Szeretem, ha szerelmes szavakat sutog a fülembe és ha megaláz mint egy cselédet. Látta, ez az érzés éppen olyan érthetetlen előttem, mint az a másik. Miért nem szeretem azt a jó embert és miért szeretem ezt és miért nem menekülök ettől? Meg tudná ezt nekem mondani?

A férfi nagyot kacagott és kacagását visszaverték a tenger habjai.

— Nézze — mondotta — én nem vagyok lélekbuvár. Ha orvos volnék, sem tudnám megmagyarázni a maga kettős életét. A magyarázatot csak önmaga adhatja meg önmagának. De azt hiszem, hogy ez a kettős élet nagy tévedés csupán. Maga tudat alatt a férjét szereti, az elsőt. Az igazít, az embert a férfit. Maga minden idegszállal hozzája van kapcsolva. De tudat alatt nem tudja elviselni az ő felsőbbbőségét, az ő nagyszerű gesztusait, az ő igazságosságát. Ezek elől menekült és elievédt az erény útjain. Most hol jár, nem mondom meg magának. Nézze meg kis selyem cipellőit, tee van maszáttal, nézze meg finom selyemharisnyáját, hogy befecskenkedzte a tenger iszapja. Ilyen az út, amelyen jár.

Elengedte Norma kezét és fölkelte melőle.

Az asszony lehajtotta a fejét, két kezébe temette azt és halkan zokogott. Így maradt jó néhány pillanatig s amikor fölnézett újra, az idegen nem volt előtte.

Csodálkozva nézett, nem tudta, hogy mire vélje a dolgot. Lehetséges, hogy nem is találkoztott senkivel. Lehetséges hogy egy fantomnak mondotta el a vallomását? Lehetséges, hogy csak képzelődött és nyugtalan lelke így keresett szabadulást.

(Folyt. köv.)

4

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935 november 24.

Elkészült a devizakihágások amnesztiajáról szóló törvényjavaslat

Hétlőn utazik Antonescu pénzügyminiszter Párisba

Bucuresti, november 22.

A kereskedelmi minisztériumban elkészítették a devizakihágások amnesztiajáról szóló törvényjavaslatot. A javaslat szerint hogyha a devizakihágók 30 napon belül bejelentik hogy mennyi devizát vásároltak titokban, azoknak elengedik a bírságot. — A törvényjavaslatot ebben a szesszióban meg-

szavazzák.

A kormány döntése szerint Antonescu pénzügyminiszter november 25-én utazik Párisba. Addig az összes kereskedelmi ügyket el kell intézni.

A devizafelár kérdése körül azonban még mindig nézeteltérés van Antonescu és Costinescu miniszterek között.

Ne fesse haját! Hajfestés nélkül a haj visszakapja eredeti színét a Floreal hajregenerátor használatával.

Nem tartalmaz semminemű festék anyagot. A haj magába szívja ezen vizet, elősegíti a haj növést, táplálását, minél fogva az ősz haj rövid időn belül visszakapja eredeti színét és egészségét. Ezenkívül erősíti a haj gyökerét s ellenállhatóbbá teszi, sőt segíti a haj növést és szaporodását. — 1 üveg ára 60 lei.

Floreal hajregenerátor erősíti, szé-
píti és megszünteti a hajhullást, meg-
gátolja az őszülést késő öreg korig

Vezérképviselő: Pap Drogueria

Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand No. 9. Naponta postai szétküldés.

Felakasztotta magát a 75 éves „fiatal” férj

Jasi, november 22.

Körülbelül egy hónappal ezelőtt a városban élénk feltűnést keltett, hogy egy Constantinescu Teodor nevű 75 éves nyugdíjas elvett egy 30 éves nőt feleségül. A városban már akkor is igen sokat beszéltek erről a furcsa házasságról, ahol a „fiatal” férj 45 évvel idősebb feleségénél, azonban a tragédia hamarabb következett be, semmint sejteni lehetett volna.

Tegnap reggel a cseléd Constantinescu Teodort szobája ablakán levő kilincsre felakasztva találta. Értésítette asszonyát, aki feltűnő nyugodtsággal fogadta a hírt és maga értesítette telefonon a rendőrséget. A hatóságok készítették azonban semmiféle levelet nem találtak a 75 éves „fiatal” férj után. A gyanu az, hogy a korkülönbség okozta nézeteltérések miatt vált meg az élettől a 75 éves ember.

Két testvérpár véres verekedésének ügye az oradeai tábla előtt

Oradea, november 22.

Még 1934 karácsonyán történt, a b'hor-megyei Brusturi községben, hogy Rosu Florian és ennek testvére, Teodor, miután alaposan felönöttek a garatra, felkeresték Hava Teodort és annak lakásán akarták a mulatozást folytatni. Hava Teodor azonban nem volt hajlandó a két ittas állapotban levő legénynek bort adni. A két testvér rossz néven vette a visszautasítást és nekiestek Hava Teodornak. Hava Joan, Teodor testvéröccse a szorult helyzetben levő bátyja-

nak segítségére sietett és pillanatok alatt a két testvérpár között parázs verekedés fejlődött ki. A két Hava testvért több hélig kórházban ápolták.

Eljárás indult valamennyiük ellen, aminek eredményeképpen a törvényszék a két Rosu testvért 1-1 hónapi, míg Hava Joan 15 napi elzárásra ítélte.

A fellebbezés folytán megtartott táblai tárgyaláson hozott ítéletében a bíróság helybenhagyta az elsőfoku ítéletet. A vádlottak ez ellen is fellebbezéssel éltek.

Avignon viz alatt

Délfranciaországban a Rhone áradása nagy pusztításokat okoz. Avignon uccáin csónakokon közlekednek az emberek.

A német „munkatront” elnöke

„Karddal kell birtokunkba venni Ausztriát!”

Mi áll a német-osztrák közeledés hátterében?

Páris, november 22
A német kormány — mint megírtuk — indirekt lépéseket tett a francia kormány-nál, amelynek bejelentette, hogy Németország a közeljövőben tárgyalásokat kezd Ausztriával egy osztrák-német szerződés megkötésére vonatkozólag. A tervezet szerint az osztrák-német szerződés teljesben a német-lengyel egyezmény mintájára készülne el és egyelőre 7 évre szólna.

Francia külpolitikai körökben úgy tudják, hogy a francia kormány válasza mindaddig negatív lesz, ameddig Németország nem tisztázza szándékait a dunai egyezményre vonatkozólag. Franciaországnak biztosítékok kellenek, amelyek Ausztria politikai és gazdasági függetlenségét a Népszövetség szelleme szerint megtartaná. Ellen-

kező esetben bármelyik pillanatban tartani lehetne attól hogy Németország egyszer csak ráteszi kezét Ausztriára és egyszerűen tartományává teszi.

Hogy Franciaország féltelme mennyire alapos, azt bizonyítja az a beszéd is, amelyet Köhler a Munka Frontjának elnöke tartott egy gyűlés alkalmával Nürnbergben. Köhler megemlítve Ausztria annektálásának kérdését, azt mondotta, hogyha szépszerével nem sikerül az Anschlusst megteremteni, akkor a kard hatalmával kell birtokba venni. Ehhez azonban szükséges, hogy az első cél a német birodalom felfegyverkezése legyen. Ez az egyetlen lehetőség arra, hogy valami eredményt Németország, ellenségeitől körülvéve, elérjen.

A házhelyekre kölcsön fel nem vetető, — azok el nem adhatók és tulajdonosaik két éven belül tartoznak a házat felépíteni, különben a házhelyet másnak adják.

A napokban hozzákezdnek az artézi kut furásához is. Két ajánlat érkezett be, amelyek közül az egyiket elfogadták és a tanács személyes tárgyaláson köti meg a megállapodást a vállalkozóval.

— Aldott állapotban levő nők, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe, természetes „Ferenc József” keserűviznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és hig ürülést, ugyisintén rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyászat-főképviselei a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és azt kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták.

Engedélyezik a sertés bevitelt Németországba

Berlin, november 22.

A német kormány husellátásának fedezésére megengedte a sertés bevitelt. A sertéseket csereüzlet alapján fogja Németország vásárolni. Az előzetes számítások szerint körülbelül 170.000 sertésre lesz szüksége Németországnak.

Nagyszabású csempészség Galatiban

Galati, november 22.

A galati rendőrséget értesítették, hogy a kikötőbe érkezett idegen hajók nagymennyiségű csempészsárut hoztak magukkal, — hogy azt Galatiban értékesíthessék.

Az ügyészség házkutatást tartott egy angol és egy görög hajón, amelyeken rengeteg orosz gabonát és perzsaszőnyeget találtak összesen 10 millió lej értékben.

Több embert letartóztattak, míg a hajók tulajdonosait megbírságotlák. A hajókat a birság lefizetéséig zár alá vették.

Tileagdi inóatlan árverés

Tileagdon tekvő, jó állapotban levő 6 szobás magánház biróilag elárvereztetik 1935 november 27-én délelőtt 10 órakor Oradea a Törvényszéki palota 1 számú szobájában. Érdeklődők forduljanak „UNION” S. A.-hoz Oradea, Reg. Ferdinand 1.

RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

Bucuresti 13: Lemezek 13.45: Tőzsde. Sport 13.55: Lemezek 14.15: Hírek 14.35: Lemezek 18: Rádiózenekar 19: Felolvasás. 19.20: Rádiózenekar 20: Hírek 20.15: Lemezek 20.40: Üzenetek 22: Jazz 22.30: Hírek 22.45: Vendéglői zene 23.45: Hírek külföldre 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna Utána: Hang-lemezek. 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vívjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból időjárásjelentés 13.05: Az 1. honvédelmi vezérparancs zenekara. 13.30: Hírek — 14.30: Balalajka 15.40: Hírek 17.10: Balogh né Hajós Terézia meséi 17.45: Pontos időjelzés 18: Hanglemezek 19: Somos Elemér dr előadása 19.30: Karácsonyi Margit magyar nótákat énekel 20.40: Hangjátékelőadás 22.10: Jazz 23.10: Hírek 23.30: Budapesti Hangverseny Zenekar 1.05: Hírek.

3. oldal „ERDELYI MAGYARSÁG” 1935 november 24

A nagyérdemű közönség b. figyelmébe! Disznótor minden szombati este

Házilag készített izletes kolbász, májas- és véreshurka. Toroskáposzta, vargabéles, turóscsusza. **Hegedüs-jéle fajboraim (ó és új)** s feltűnő olcsóságukra való tekintettel különös figyelmet érdemelnek

Uccai kihordásra nagyban és kicsinyben:

Uj asztali	10'—	O rizing	16'—
„ Bakar	12'—	„ Delavára	16'—
„ Rizing	14'—	Burgundi vörös	18'—
„ Delavára	14'—	Kövér szőlő kg.-ként	24'—

Előzetes vacsora megrendelést készséggel vállalok.

Kiváló tisztfelettel:

Krajcsik István

Bulv. Reg. Ferdinand II.

„Casa National” volt Széchenyi étterem tulajdonosa

Meg akarták lincselni Petrache Lupu konkurensét Amikor a beteg a csodatevő előtt meg betegebb lesz

Craiova, november 22.

Néhány nappal ezelőtt megemlékezünk arról, hogy Maglavit közelében, Balanesu községben új próféta és „csodatevő” szent támadt Negrescu Aurel fiatal legény szemé-lyében, aki azt állítja, hogy megjelent előtte az Isten és azt parancsolta neki, hogy hirdesse mindenütt a 10 parancsolatot és azt, hogy az 1935-ös év a bűnbánat éve. Az egyszerű népnél hamar járt a hír és nem telt bele 24 óra már egy egész falura vagy tömeg gyűlt össze Blanesu község hatá- rán hogy hallgassa a „szent” szavait. N. g.

rescu Aurel azonban nem élvezhette sokáig a szenteknek kijáró tiszteletet, mert előbe hozták egy 12 éves leánykát, hogy gyógyítsa meg. Azonban a beteg, akinek a lába fájt, nemhogy meggyógyult volna, hanem rohamot kapott és megdühült.

A feldühödött tömeg erre vasvillát ragadott és ki akarta kergetni a legényt a faluból aki azonban magától eltávozott és egy sáncban ütötte fel tanyáját. A tömeg meg akarta támadni a csalót, akit esendőri védelem alá kellett helyezni.

Lemondott a marghitai interimárbizottság

Husz szegény ember ingyen kapott házhelyet Marghitán
Megkezdik az artézikut fúrását

Marghita, november 22.

Marghitán már napok óta olyan hírek terjedtek el, hogy Szennyessy Károly, a község köztisztviselője álló bírójá benyújtja lemondását, amivel egyidejűleg az egész interimárbizottság távozik a község eléről.

Munkatársunk ez ügyben felkereste Po- roran Coriolan szolgabíró, Szennyessy Ká- rolyt és több interimárbizottsági tagot, akik valamennyien megerősítették a hír valódi- ságát. Szennyessy Károly nem hajlandó bő- vebben nyilatkozni lemondásának okairól.annyi bizonyos, hogy távozása az egész köz- ségre nézve igen nagy veszteséget jelent, mert mindenkor megértő álláspontot tanusi- tott a község lakosságának kívánságaival

szemben. A bíró egyébként új interimárbi- zottság kinevezéséig még helyén marad.

Az interimárbizottság távozását őszin- tén sajnálja mindenki. Igen sok olyan tény- kedésük volt amely a városka lakosságának el nem muló háláját vonja maga után és bizonyos, hogy ha egyszer sor kerül a köz- ségi választásokra, a lakosság bizalma a most távozó vezetőségi tagokkal szemben napnál is fényesebben fog megvilágnulni.

Itt írjuk meg hogy a tanács legutóbb elhatározta, hogy husz szegény lakosnak in- gyen házhelyet adományoz. (Egyébként több mint száz erre vonatkozó kérvény ér- kezett be a tanácshoz, amelyeknek termé- szetesen nem lehetett mindnek eleget tenni)

Holnapról közöljük a tombola nyerőszámait

A legtöbb helyről beérkeztek a lejárt tombola szelvényei. Ezek és a szintén jelentkezett helybeliek már részt vesznek a tombolában. A beérkezett számok közül az első száz nyerőt már vasárnap lapunkban közöljük.

Kérjük a bizományosokat, hogy igyekezzenek a tombolaszelvényeket és az elszámolást azonnal beküldeni, nehogy olvasóik ki-maradjanak a nyerési lehetőségektől. Keddtől fogva folytatjuk naponta 100 nyerőszám közlését.

A Vaida-Goga-Cuza fuzió programja

Maniu ismét elveszi a nemzeti parasztpárt elnökségét?

Bucuresti, november 22.

A Vajda-Goga-Cuza parlamenti együttműködés hivatalosan is megalakulnak tekinthető. Goga tegnap látogatást tett Vajdánál és három órán át tárgyaltak. A tanácskozásról hivatalos kommuniké adtak ki, amely szerint a parlamenti blokk program-pontjai a következők:

1. Románia a románoké. 2. Arányosság minden vonalon. 3. Felülvizsgálat alá kell venni az 1918 óta kiadott összes állampolgárságokat. 4. Felülvizsgálat alá veendő az idegenek tartózkodási engedélyei. 5. Határozott nemzeti politika követendő a földművelés, ipar és kereskedelem terén. 6. Külpolitikai irányváltás nem történik, a blokk fenntartja a franciabarátságot, tiszteletben tartja a Népszövetséget és a megkötött orosz kereskedelmi szerződéseket. A tulajdonszovjetbarátságot azonban ellenzik.

A belpolitikai élet másik nagyjelentőségű eseményének könyvelhető el az a bucaresti beavatott körökben terjesztett hír is, hogy Maniu ismét elfoglalja a nemzeti pa-

rasztpárt elnökségét. A hirt még nem erősítették meg.

Kormánykörökben hangoztatják, hogy a Tatarescu kabinet helyzete szilárd és az ellenzék részéről sem számíthat erősebb támadásokra. Az összecsapások inkább a nemzeti parasztpárt és a szélső jobboldal között várhatók.

Letartóztatták a ploestii 1. számú adóhivatal egész személyzetét

A Rador jelenti: Tegnap délután a ploestii 1. számú adóhivatal teljes személyzetét, Vasilescu perceptorral az élén, letartóztatták. A letartóztatásra az adott okot, hogy az adóhivatalnál nagyszabású visszaélésekre jöttek rá, amelyek során az államot több millióval károsították meg. A visszaélésekben az adóhivatal teljes személyzete bűnös.

Váratlan fordulat

Kiegyezett az oradeai orth. hitközség a „Népünk” elleni sajtóperben

A „Népünk”-ben megjelenő sajnálkozó nyilatkozat és 15 ezer lej ügyvédi költség ellenében a hitközség visszavonta feljelentését

Oradea, november 22.

Nemcsak a város, hanem egész Erdély zsidóságának közvéleményét napok óta élénken foglalkoztatta az a nagyszabású sajtóper, amelyet az oradeai orth. izr. hitközség indított a „Népünk” című hetilap, illetve főszerkesztője, Wasserstrom Sándor ellen. Wasserstrom lapjában, több cikk jelent meg, amelyek élesen bírálták a hitközség ügykezelését.

A sajtóper már napok óta folyt a törvényszéken és felvonultak az oradeai zsidó közélet legkiválóbbjai is a tárgyalásra, — amelynek kimenetele élénk szóbeszéd tárgyát képezte a városban.

Tegnapról mára virradó éjjel azután váratlan fordulat történt az ügyben. A hitközség és Wasserstrom megbízottai egész éjjel folytatták egyezkedési tárgyalásaikat, amelynek eredményeként hajnali 5 órakor létrejött a megegyezés. Ennek értelmében Wasserstrom nyilatkozatot ad le lapjában, amelyben sajnálatának ad kifejezést. Megtéríti ezenkívül a hitközség 15.000 lejes ügyvédi költségét, aminek ellenében a hitközség visszavonja feljelentését.

A nagy per így békés uton ér véget. Mindenesetre helyesebb lett volna ezt a megegyezést még a per megkezdése előtt let-

rehozni, amivel elkerülhető lett volna egy hitközség szigorúan belső ügyeinek a nagy nyilvánosság előtt való kitergetése.

A Lazar Illés ügy

Elrendelte a táblai vádtanács a 30 napos vizsgálati fogságot a sighetii rendőr ellen

Oradea, november 22.

Popoviciu Mihály vizsgálóbíró — mint tegnapi számunkban már jelentettük — megkezdte a sighetii incidens ügyében a vádlottak és tanuk kihallgatását. Két vádlott, névszerint Ungurean György földműves és Cifle Joan diák nem jelentek meg a vizsgálóbíró előtt, mert nem kaptak időzést.

A többi vádlottak, Popoviciu Joan, Visovan Alexandru, Vlad Joan, Bodoan Joan és Pop Joan kijelentették hogy az incidensek idején nem is tartózkodtak Sigheten. — Ezután a tanuk kihallgatására került sor, akiknek állomását nem hozták nyilvános-

Leges és nyugtalan emberek korszaka

A ma embere beteg, idegbeállított, a gyors tempo, a gyors evés, a gyors futás, a le nem maradás amely lassanként felőrli az idegeket és a különböző megbetegedések sorozatát teremti meg.

Az emberiségnek vissza kell térni a természethez ahová át és ösztöne köti, de a mai civilizáció felhasználásával. Az egész kultúremliség napról-napra mindjobban kezd felismerni, hogy az élő növényben oly csodálatos bőségben adja meg a természet gyógyható anyagát, hogy azt soha semmi-féle előállított vegyszer pótolni nem tudja és nem is fogja tudni.

Most a legújabbban is az élő növényben fedezték fel azt a világhírű gyógyszert is, amelyből a „Gastro D” készül, amelyet az emberiség az 5 világrészben megváltóként fogadott.

Itt a természet teremtő hatalmas csodájával állunk szemben. Emberek, kik 10—15 éve szenvednek, gyógyíthatatlannak hitt gyomor- bél-, epe-, vese- és májbetegségben, rövid pár heti kezelés után teljesen meggyógyultak és ma, mint munkaképes emberek, ismét meg tudják keresni napi kenyerüket.

Kapható Császár Ernő gyógyszer-tárbán, Bucuresti, Calea Victoriei 124, ahol megrendelhető 130 lej utánvét mellett.

Vakmerő betörés Oradeán

Oradea, november 22.

Vakmerő betörés történt tegnap délután a Cuza Voda ucca 49 számú házban, ahol ismeretlen tettesek behatoltak Szabó Juliska, a Palace étterem konyhalányának lakására, és onnan 70.000 lej készpénz vittek el.

Szabó Juliska a késő esti órákban tért haza és megdöbbenve fedezte fel a betörést. A szerencsétlen nő feljelentést tett a rendőrségen, amely bevezette a nyomozást.

Rejtélyes kettős öngyilkosság a budapesti Lánchidon

Budapest, november 22.

Megrendítő és egyben rejtélyes ügyben vezette be a vizsgálatot a budapesti rendőrség. Szerdáról csütörtökre virradó éjszaka az ügyeletes rendőr a Lánchidon egy női ka lapot, táskát és felöltőt talált. A felöltő zsebében egy levél volt, amely a Rimac női zenekar egy tagjának szólt. A levelet megadott címen azonban a címzettet nem tudták megállapítani és így a levél írójának kilétét sem sikerült megállapítani. A kora reggeli órákban ellenben jelentkezett a rendőrségen egy férfi, aki bejelentette, hogy az éjszaka a Lánchid korlátjáról egy nőt látott beugrani a Dunába.

A rendőrségnek az a feltevése, hogy kettős öngyilkosság történt.

ságra. Stan Vasile rendőr ügye — aki Lazar Illés dr karjába lőtt — ma délelőtt került a törvényszék vádtanácsa elé. A törvényszék IV. szekciójának Grecu-Popovici tanácsa dr. Jeremia ügyész jelenlétében foglalkozott az ügygel és elrendelték Stan Vasile ellen a 30 napos vizsgálati fogságot. A rendőr védője dr. Sangeorgescu még nem nyilatkozott arról, hogy fellebbez-e a táblai vádtanácshoz amire három napon belül jog van.

Nincs golyó Konovarov fejében -állapította meg a röntgenvizsgálat

A Konovarov-Gatovszki ügyben Fersigan vizsgálóbíró tovább folytatta a tanúkihallgatásokat, igyekezve minél élesebb fényt deríteni a derna-tatarosi drámára.

Az érdekes háttérü ügyben az ügyészség szombaton délelőtt tartja meg a helyszíni szemlét Dernán, amikor Fersigan vizsgálóbíró Petruc ügyész, Berariu törvényszéki orvosszakértő és Nistor csendő-

őrnagy kiszállnak a dráma színhelyére és ott újra lejátszatják a tragikus pillanato-

kat. Mint ismeretes, megröntgenezték Konovarov ezredes fejéből s megállapítást nyert, hogy a sebben nincs golyó és a seb nem is lövésből származik, hanem azt Mircescu puskájának az agya okozta.

Vérmérgezést okozott a zugfogász kezelése

A rendőrség letartóztatta az ál-fogorvost

Az oradeai rendőrség bünyügyi osztálya letartóztatta Stern Farkas zugfogászt, akinek rendelője a Cele Trei Crisuri utcában volt. A városi tisztiorvosi hivatal néhány héttel ezelőtt egy razzia alkalmával leleplezte a zugfogász műhelyt és elkobozta a

fogász összes műszereit. Stern azonban ennek ellenére is tovább folytatta működését aminek következtében egy asszonyt súlyos vérmérgezési tünetek között szállították kórházba. Stern további sorsa felől annak kihallgatása után döntenek.

Felmentéssel végződött az elvált házastársak pereskedése

Igen érdekes bűnpert tárgyalta tegnap a törvényszék Popescu-Kálnay tanácsa, amelynek vádlottja Devich Dezső földbirtokos, míg a feljelentő különváltan élő felesége, Hoványi Irén, Hoványi ny. jogakadémiai tanár leánya.

Devich Dezső 1924 május 11-én kötött házasságot Hoványi Irénnel, akinek 1925 január 21-én gyermeke született. Pontosan 7 évi együttélés után Hoványi Irén különköltözött férjétől és gyermektartási pert indított ellene. A bíróság meg is ítélte gyermek- és nőtartás címén havi 1200 leit, amit Devich 1932 április 1-ig pontosan fizetett. Ekkor kijelentette, hogy nem hajlandó tovább fizetni. Hoványi Irén újból bírósághoz fordult, amely mindhárom fokon újból megítélte a nőtartást, azonban a táblai ítélet kikézbesezése után, még mielőtt vagyonára zárlatot kötöttek volna, Devich összes ingat-

lanait eladta testvérének.

Hoványi Irén újból a bírósághoz fordult s most már az ügyészségen tett feljelentést férje ellen hitelezői család és közokirathamisítás miatt.

A vizsgálóbíró azonban csak a hitelezési család miatt emelt vádat Devich ellen. A tegnapi tárgyaláson Devich hivatalos igazoló iratokat mutatott fel, hogy ő jóhiszeműleg járt el, amikor eladta az ingatlant. Nem azért adta el, hogy ne fizessen a gyermekért és nőtartást hanem mert végső szükségben volt. Jóhiszeműségét bizonyítja az, is hogy amikor képességei megengedték, — azonnal visszaváltotta a birtokát és ő maga szolgáltatta fel feleségét, hogy tábláztassa be a házra követelését, ami meg is történt.

A törvényszék ezen az alapon felmentő ítéletet hozott, amelyben a feljelentő is megnyugodott s így az jogerős.

Felemelte az oradeai tábla Hexner Béla magyarpárti mérnök büntetését

Pénteken délből hirdetett ítéletet a tábla Hexner Béla cluji vegyész-mérnök, magyarpárti vezetőembar államellenes igazgatási bűnperében. Hexner az 1932. évi választások alkalmával Maramures megyei kortesutja alkalmával beszédeket tartott, a melyet a sighthi ügyészség inkriminált és államellenes igazgatás címén eljárást indított

a mérnök ellen. Az első foku tárgyalás során Hexnert 1 hónapi elzárásra és 5000 lei pénzbüntetésre ítélték. Az oradeai tábla a főbüntetést helybenhagyta a pénzbüntetést viszont 10 ezer leire emelte fel. Hexner Béla védője, dr. Fehér Endre ügyvéd útján semmisségi panaszt jelentette be.

Az anyakönyvi hivatalból

Házasságok: Nagy Károly—Domokos Margit, Fazekas Mihály—Malaies Róza, Szicsi József—Czibák Irén, Bindu Demeter—Pop Jolán, Wohl Ernő—Petrikó Ilona, Szilágyi István—Szutor Erzsébet, Klein József—Iczkovits Olga, Konikov Tivadar—Reiter Seiter Mária, Davidovits Manó — Moiek Chail, Lazar István—Marian Anna, Sallai András—Braun Anna, Feldmann Ghidali—Gantz Frida, Csornai Jenő—Köpe Margit, Szilágyi Gyula—Hartmann Ilona.

Születések: Dobos Éva, Ghirdan Péter, Halász Mária, Putnoki Ferenc, Gazdag Éva

Schwartz Toma, Ormos Sándor, Nan Anna, Rosenblüth Ilona, Stomár Erzsébet Györfi Erzsébet, Gál Péter, Pénzes Viktória, Nagy István.

Halálozások: Löwi Sámuel 57, Szilágyi Pál 35, Klein Margit 40, Nuczu János 22, Balázs Florian 36, Varga Györgyné 42, — Klein Mihályné 78, Botyán Lajos 65, Grünfeld Mártonné 66, Orosz Ilona 1 és fél év, Pui Miklós 7 hó, Lupse János 22 év, Farkas György 2 hó, Kirila György 1 hó, Pop Anticza 20 év, Bene István 52, Kopil Gábor 66, Fogarasi József 70, Mendelovits Sámuelné 63, Dobi Istvánné 61, Deczki Imre 71 özvegy Nagy Ödönné 80, Czerneszki Erzsébet 6 hó, öz. Szeghi Lajosné 80, Sorek Zsigmond 60

özv. Nádassy Lászlóné 52, Argyelén Péter 21 év, Simon Eszter 58, Horváth József 56, Negro György 21, Zamfirache Manó 24 év, Róth Henrik 67, Drugas Flóriánné 37 éves, Czarla János 11 hónapos.

2 órás kacagás a Tivoli Mozgóban

Calea Victoriei P. Bisericei villamos megálló

Harold Lloyd leg nagyobb vigiátéka

Főkép. Szpadon TORENTO akrobata. Előadások hétfőnap fél 9, szombaton 5, 7, 9, vasárnap matiné és 3, 5, 7, és 9 órákor. — Olcsó helyárak!

— Egy havi fogházra ítélték felségsértésért. A törvényszék második szekciójának tegnap tárgyalta Tamian Joan 50 éves Hurulu de Sus községbeli gazdálkodót, aki felségsértéssel volt vádolva. A vádlott 1934 április 23-án Szent György napján, a perplom előtt felségsértő kijelentéseket tett. A törvényszék egy hónapra ítélte a gazdát, a ki megfeleltette az ítéletet.

Alaguton követelt el betörést Bányai József

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a rendőrség letartóztatta egy Bányai József nevű alig 19 éves fiatal fiút, aki — első jelentésünk szerint — a Reich féle vendéglőbe betört. Mint utóbb kiderült, Bányai nem a Reich féle vendéglőbe hatolt be, hanem a Reich féle General Holban uccán levő lakatosárugyárba. Bányai alagutat furt a gyár raktáráig és ezen az uton nagymennyiségű árut és szerszámot emelt el, amelyet értékesített és az így szerzett pénzt az uccai szerencsejátékosainál elvesztette.

Mozgósínházak műsora

Fórum: 99-es rendőrautó.

Heymann: Prágai vámpír.

Omnia: Bűn és bűnhődés.

Apollo: A kis ezredes.

APRÓHIRDETESEK

Önzetlen barátságát keresem intelligens férfinek levelezés útján. "Jó Pajtás" jelgére 3235

Független vagyok jelgére levél van a kiadóban.

Bármiféle irodai munkát szerény fizetéssel válllok. Leveleket "Érettségizett" jelgére kérek. 3446

Legmegbízhatóbb legolcsóbb privát husfűstölő Petrinél Str. Randunicii 6. 3445

Hóvirág jelgére levél van a kiadóban.

Jó családból való 15—16 éves fiú tanulóknak azonnalra felvétetik. Muhary, Bul. Reg. Ferd. 9. 3239

Kifutó fiút és munkásiányt, aki már gyakorlott, felvesz Csokoládéház Strada Bratianu 2. 3242

Kétszer egyszobás lakás kiadó mellék-helyiséggel. Str. Moldova 34. 3220

Maradék raktáramat nagy tétel öszi szövet, téli áru és öltöny hozzávalókkal bővítettem ki, hihetetlen olcsó árakkal. Pavel-u. 27. 3163

Ügyes perzsaszőnyeg szövő-nőket felvesz a Csekő szövőde, str. Alexandri no 53. 3237

Kifutó leányokat felveszek. Székelyné, Royal kávéházzal szemben. 3236

Valódi faj selyempincsi kölyök eladó, ugyanott női téli kabát is eladó. Str. Vlahuta 46. 3225

Házikisasszony intelligens, jómodora, ki perfekt jobb-főzést is tud, szobaleány mellé uri családhoz felvétetik. Varni tudó előnyben. Megfelelő esetleg a reggel 9 órától esti 7 óráig való jelenlét. Cim a kiadóhivatalban. 3913

Fiatal borbélyegéd állást keres szerény fizetéssel, vidékre is. Str. Joan Ghica 20. 3223

PASZTOR-NYOMDA ORADEA
Telefon: 380.

"ERDELYI MAGYARSÁG"
6 oldal 35 november 24